

Nesreči se je seveda najbolje izogniti. Z dobrim načrtovanjem, poznavanjem faktorjev, ki vplivajo na stabilnost snežne odeje, nenehnim spremljanjem stanja in zgodnjo, pravo odločitvijo, lahko dokaj varno izpeljemo vzpon ali spust po zasneženem pobočju.

Kdor dela greši in kdaj se vseeno primeri neljubi dogodek. V tem primeru imamo dve možnosti. Poznamo ukrepe, ki zmanjšajo učinek dogodka in obvladamo postopke po dogodku in imamo veliko možnost preživetja, oziroma lahko hitro in uspešno pomagamo tovarišem v težavah ali pa **PODLEŽEMO**. Če se težavam in posledično nesreči izognemo, po navadi niti ne vemo, da smo bili ogroženi. Če pa se zgodi, takrat pride do izraza preventivna in reševalna oprema. In to je treba pred sezono, če je narava opreme takšna, pa tudi med sezono, oziroma pred uporabo preveriti.

Napihljiva blazina, ki nas naredi vidne v plazovini, oziroma uporaba zagotavlja boljšo plovnost in s tem manjšo verjetnost popolnega zasutja ter "**avalung**", ki nam pri popolnem zasutju omogoča umetni "zračni žep", sta dve napravi, pripomočka, ki sta, lahko bi dejali, preventivne narave. Z njih uporabo imamo več možnosti, da preživimo, oziroma damo možnost tovarišem, da nas laže najdejo. Pri uporabi in pregledih se strogo držimo navodil proizvajalca.

Večina gornikov (naj bi) pa v glavnem v gore pozimi zahaja z osnovnimi tremi pripomočki, **žolno, sondo in lopato**. Žolna je namenjena hkrati za označevanje in iskanje zasutega, sonda in lopata sta uporabni šele, ko do dogodka že pride. Vsi trije pripomočki so celota. Če eden manjka je izvedba zelo težavna, čas izvedbe se močno podaljša, lahko je naloga celo neizvedljiva! Kljub temu, da sta in sonda in lopata le tehnična pripomočka ju pred sezono od blizu preglejmo, gibljive dele preizkusimo in še enkrat ponovimo postopke uporabe. Malo več časa nam bo vzela lavinska žolna. Vsi proizvajalci imajo dokaj dobra navodila o uporabi, preizkusu delovanja in vzdrževanju, na napravi je tovarniška oznaka do kdaj velja garancija. Ne pozabimo, da se modernim napravam, zadnje generacije, da posodabljati operacijski sistem. Preverimo, če obstaja novejša različica za našo napravo. Ker pa pa je z vsemi napravami potrebno znati rokovati, če želimo doseči željeni rezultat, torej po eni strani biti pravilno označeni za primer zasutja in po drugi strani kar najhitreje locirati in odkopati žrtev, potrebujemo **VAJO!** Le ta zagotavlja dober rezultat. Ne glede na znamko ali tip, je žolna analogna ali digitalna, z eno ali tremi antenami, za delo z vsako od teh potrebujemo **VAJO!** Bolj, ko je naprava zahtevna, več, ko ima funkcij, več vaje potrebujemo, da bi v odločilnem momentu delovali takoj, pravilno in hitro! Kako dobro in dosledno izvajamo postopke vadbe, vklop-izklop, samokontrola, dvojna kontrola delovanja, skupinska kontrola, iskanje zasutega, iskanje več hkrati zasutih, iskanje globoko zasutega itd je popolnoma odvisna od nas samih. Če goljufamo, goljufamo izključno sebe in dajemo lažen občutek dobre pripravljenosti sebi in tovarišem v skupini, ki nam zaupajo.

Vsi, ki se zavedamo potrebnosti vadbe, izkoristimo vsako priliko za le to. Na tečajih je to nekoliko lažje, saj imamo praviloma za to namenjen čas, prostor in primerno vodstvo. Teže je, če ste sami ali s prijateljem. Eden žolno skriva, drugi jo v nekaj minutah najde... OK, znava! Ljudje smo že tako narejeni, da delujemo po liniji najmanjšega odpora, pri reševanju naloge uporabimo vse razpoložljive pripomočke. V tem primeru ni vrag, da nas ne premami sveža sled v snegu, ki verjetno vodi k zakopani žolni ali pa smer od koder se je prijatelj vrnil, ko je zakopal žolno.

Razne tečaje, seminarje in šolanja z zgoraj omenjeno vsebino obiskujem ali vodim že dve desetletji in več. Kako organizirati vadbo brez tratenja čas z zakopavanjem, z malo možnosti goljufanja, kako narediti vadbo zanimivo, kjer se bo iskalec dejansko lahko preizkusil v vseh fazah iskanja. Poiskal prvi

signal, izvedel vse faze iskanja do lociranja izvora signala in končno z lavinsko sondo dejansko našel žrtev.

Kolega Genswein, Švicar, ki že dve desetletji razvija testne in vadbene centre za trening iskanja z žolno je pomagal rešiti zadrego. Njegov neodvisni trening center "**Easy search - 3**" je to, kar sem iskal. Poligon ali center za vadbo imajo v dvajsetih državah sveta, od Aljaske do Pakistana. Center se sestoji iz kontrolne enote s katero na daljavo upravljamo s "tarčami", ki jih je lahko poljubno število in so v naprej zakopane na testnem poligonu. "Tarče" oddajajo signal žolne, hkrati so opremljene z odbojnikom RECCO in so, kar je najpomembnejše, občutljive na dotik s sondo. Ker kontrolna enota meri čas in zabeleži vsak dotik s sondo, lahko izpeljemo res kvalitetno vadbo. Zahtevnost vadbe lahko stopnjujemo s številom hkrati vključenih oddajnikov, z večjim ali manjšim razmikom med "tarčami" ali z bolj ali manj globoko zakopanimi "tarčami".

Vadbeni center je končno v Sloveniji, najprej sem ga moral sam osvojiti, sedaj pa željno pričakuje prve vadbe željne posameznike ali skupine, da ga preizkusijo. Zato sem za vse, ki vas takšno usposabljanje ali vadba zanima, pripravil seminar, ki ga lahko prilagodim vašim željam glede kraja, časa in zahtevnosti izvedbe.